

AgEcon SEARCH
RESEARCH IN AGRICULTURAL & APPLIED ECONOMICS

The World's Largest Open Access Agricultural & Applied Economics Digital Library

This document is discoverable and free to researchers across the globe due to the work of AgEcon Search.

Help ensure our sustainability.

Give to AgEcon Search

AgEcon Search

<http://ageconsearch.umn.edu>

aesearch@umn.edu

*Papers downloaded from **AgEcon Search** may be used for non-commercial purposes and personal study only. No other use, including posting to another Internet site, is permitted without permission from the copyright owner (not AgEcon Search), or as allowed under the provisions of Fair Use, U.S. Copyright Act, Title 17 U.S.C.*

**AGRÁRPOLITIKA ÉS PIACSZABÁLYOZÁS A MEZŐGÉP-KERESKEDELEMBEN
– NEMZETKÖZI ÁTTEKINTÉS**

**Agricultural Policy and Market Regulations Affecting the Agricultural Machine Trade –
International Overview**

MAGÓ László

Összefoglalás

Egyes országok az élelmiszerbiztonság megteremtése céljából a kereskedelempolitika eszközeivel befolyásolják élelmiszertermelésüket, a termelés egyes szakaszainak-, és az ellátási lánc elemeinek támogatásával, illetve az export és import ügyletekre történő intervenciókkal.

A más-más történelmi háttérrel, gazdaságpolitikai környezettel rendelkező országok eltérő szabályozási rendszerekkel rendelkeznek. A cikkben áttekintjük a világ jelentősebb agrártermelő országaiban, napjainkban érvényben lévő, az agrártermelést és a gép-, az input anyag- és termény-kereskedelmet érintő piacbefolyásoló tényezőket, mezőgazdasági támogatásokat.

Ismertetjük az Európai Unió Közös Agrárpolitikájának céljait, struktúráját, valamint eszközrendszerét. Bemutatjuk az USA agrártámogatási rendszerét. Kitérünk Oroszországban, a WTO tagság elnyerésével egy időben végbemenő változásokra, majd Dél-Amerika meghatározó országainak agrárpolitikáját, mezőgép-kereskedelemmel kapcsolatos piacsabályozását vizsgáljuk meg. Áttekintjük Kína agrártermelési és gépgyártási potenciálját, valamint India mezőgazdaságának szabályozását.

A nemzetközi kereskedelem liberalizációja hosszan tartó folyamat. Nemzetközi tekintetben gyakorlat, hogy egyes országok, illetve térségek kölcsönös előnyszerzés céljából, kétoldalú egyezmények által, a kereskedelmi akadályok lebontásával engedményeket biztosítanak egymásnak. Magyarországot kifejezetten érinti a ratifikáció előtt álló EU-Kanada, illetve az előkészületben lévő EU-USA szabadkereskedelmi megállapodás, amely jól példázza mindezt.

Kulcsszavak: mezőgazdasági támogatások, élelmiszerbiztonság, mezőgéppiac, gépforgalmazás, szabadkereskedelmi megállapodás

Jel Kód: Q19

Abstract

The ensuring of the food safety is an important economic-political task. Because of this the countries through the trade policy would like to keep their food production under their own management or influence, supporting the sections of the production and the elements of the supply chain, or by interventions to the exports and import transactions.

These systems of regulation are varying in different continents, countries, by different historical background, economic and

political environment. The aim of this presentation to review the today's situation in the world more considerable agricultural producing countries, concerning the most important market influencing factors and agricultural supports of the agricultural production, machine-, inputs- and product trade.

We outline in the article, the aims of European Union's CAP, its structure, and its systems of asset, the changes happening with Russia WTO membership's gaining, and we present the USA

agricultural support system. Then we show the agricultural policy of South America's significant countries, by examinations of the related market regulation with agricultural machine trade, we review China agricultural production and his machine producing potential, and the regulation of India's agriculture.

Keywords: agricultural subsidy, food safety, agricultural machinery market, agricultural machinery distribution, free trade agreement

Bevezetés

Az élelmiszerbiztonság megteremtése jellemzően gazdaságpolitikai feladat. Ezért szabályszerű, hogy az egyes országok a kereskedelempolitika eszközeivel saját irányításuk, befolyásuk alatt szeretnék tartani az élelmiszertermelésüket, a termelés egyes szakaszainak-, és az ellátási lánc elemeinek támogatásával, illetve az export és import ügyletekre ható intervenciókkal.

E szabályozási rendszerek kontinensenként, országoként eltérőek, más-más történelmi háttérrel, gazdaság-politikai környezettel rendelkeznek. Mindezek bemutatása céljából áttekintjük a világ jelentősebb agrártermelő országaiban érvényben lévő, az agrártermelést és a gép-, az input anyag- és termény-kereskedelmet érintő piacbefolyásoló tényezőket, mezőgazdasági támogatásokat.

Európai Unió

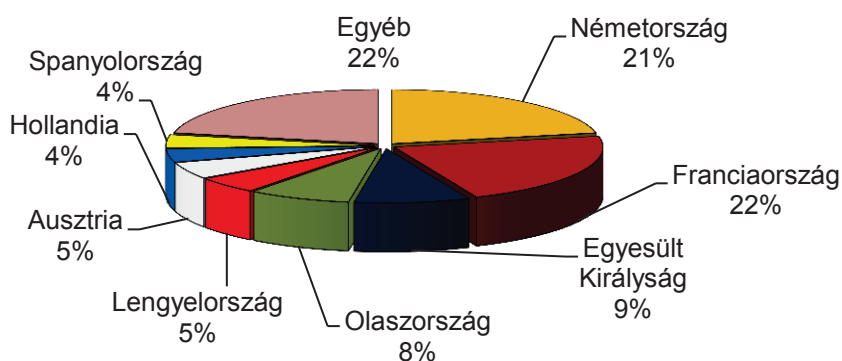
Az Európai Unió Közös Agrárpolitikájának (KAP) támogatási modellje két fő pillérre támaszkodik. Az első pillér a közvetlen kifizetéseket és a piactámogató intézkedéseket tartalmazza. A második pillér a vidékfejlesztést szolgálja, itt az egyes programok esetében a tagállamok társfinanszírozásra kötelezettek. (Vásáry et al. 2013)

Az első pillérhez tartozó kifizetések a gazdáknak történő közvetlen kifizetéseket tartalmazzák, termelési kötöttség nélkül. Az első pillér második komponense a piactámogatás, a váratlan piaci hatások kivédése céljából lett kialakítva. (Daróczi–Tóth 2011)

A 2014-2020-as időszakra vonatkozó szabályozás tekintetében a főbb irányok a következők:

- a közvetlen kifizetések hektáronkénti értékeinek EU-n belüli kiegyenlítése,
- a „zöld komponens” bevezetése (amely mezőgazdasági gyakorlathoz kapcsolódó kritériumokat tartalmaz),
- támogatásra jogosultság minimum követelményeinek pontosítása (pl. az „aktív gazda” definiálása),
- a nagyüzemek támogatásának felső plafonja.

Az Európai Unió mezőgéppiacsa éves szinten a 25 milliárd EURO értéket is eléri. A gépberuházások volumene Németországban és Franciaországban legjelentősebb (1. ábra). A nyugat-európai mezőgépgyártó cégek számára kiemelten fontos, hogy mind a saját országaikban, mind a közép-kelet európai régióban biztos piacra leljenek termékeik. Ezt a mezőgazdasági termelés biztonságának fokozásával, a jó terméseredményekkel, jövedelmekkel, illetve a támogatások célirányosságával próbálják megvalósítani.

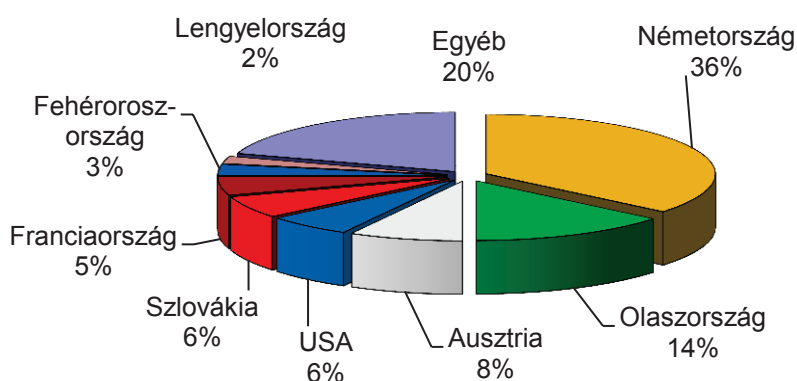
1. ábra: Európai mezőgépi piac szerkezete 2013-ban. Forrás (CEMA 2013)

Magyarország

A magyar mezőgazdaságot a kisüzemi méretek és a családi gazdaságok nagy száma jellemzi. Az utóbbi időben az üzemi méretek tekintetében azonban jelentős koncentráció tapasztalható, ennek ellenére az átlagos üzemi méret megközelítőleg kilenc hektárt tesz ki. A főbb mezőgazdasági termékek a kukorica, kalászos gabonák, napraforgó, olajrepcé, cukorrépa a hús és a tej.

Az utóbbi években a gazdák jövedelmi viszonyai jelentősen javultak. A 2010-es alacsony terméseredményeket követően 2011-re mintegy 25 %-kal nőttek a hozamok. Ezt követően 2012-2013-ban a magas terményfelvásárlási árak járultak hozzá a termelés eredményességének növeléséhez. Ehhez hozzáadódott, hogy az egységes területalapú támogatás forintban kifejezett mértéke is fokozatosan emelkedett. Mindez jó hatással volt a mezőgazdasági gépberuházások alakulására. Napjainkra a magyar mezőgépiimport megháromszorozódott 2010-hez viszonyítva és elérte a 450 millió EURO-t. Ez a növekedés főleg az erőgépek, a traktorok és gabona-, illetve siló-kombájnok tekintetében volt számottevő. (Magó 2013a)

Magyarországon megvalósuló gépberuházások 90 %-a külföldi, nyugat-európai eredetű, jelentős részben német és olasz importból származik (2. ábra).

2. ábra: A mezőgépiimport relációk szerint megoszlása Magyarországon 2012-ben (Forrás: KSH 2013)

Meg kell említeni, hogy 2008-ban és 2009.-ben, a gépberuházásokat érintő ismételtlen megnyíló állami támogatási jogcímek hatására, szinte erőn felüli gépberuházást valósított meg a magyar agrárágazat. A támogatások megszűnésével, a 2010-es év mélyrepülést jelentett e

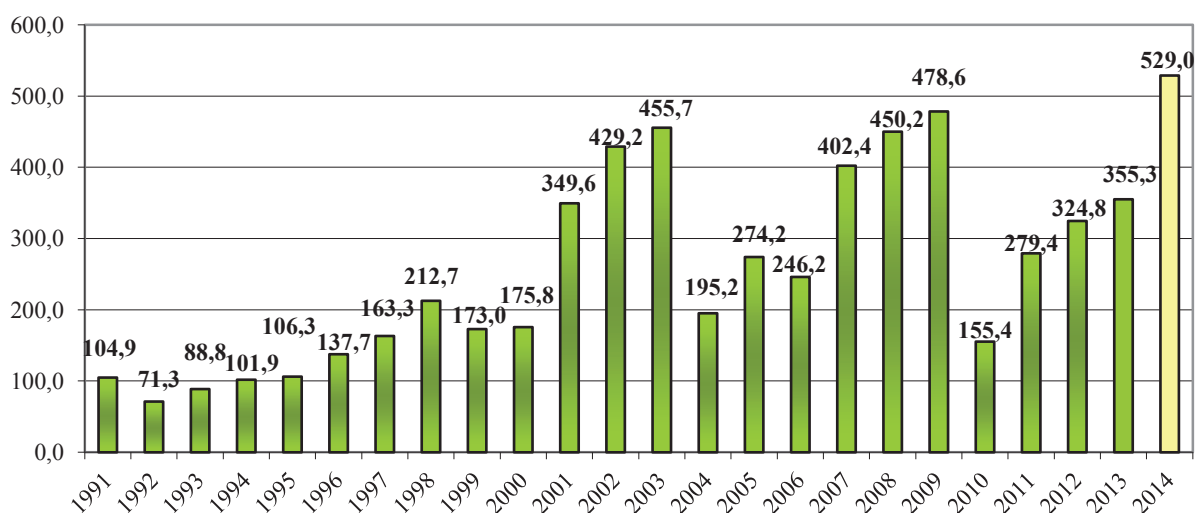
téren, s ezen alacsony szintről történő „feltámadásnak” az eredménye például a 3. ábrán megfigyelhető a 2011-2014-es éveket érintő fokozatos fellendülés.

A 2011-es fellendülés igen csak látványos, hiszen az állami géptámogatás nélkül valósult meg. Azt követően, 2013-ban és 2014-ben a kertészeti-, és az állattartási-technológiákhoz kapcsolódó géptámogatások fokozták a beruházási kedvet.

A magyarországi mezőgép-forgalmazás piaci helyzete 2014-ben

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet adatai szerint 2014-ben mintegy 529 millió EURO értékű mezőgazdasági gép talált gazdára. Nőtt az erőgépek iránti kereslet, a traktorpiac 2014-ben igen jelentős, 90 %-os bővülést mutatott, a kombájnpiac stagnált. Traktorokból mintegy 3700 darab került a gazdálkodókhoz. A piaci igényeket és lehetőségeket hűen tükrözi, hogy az eladott traktorok egyharmada keleti gyártmányú.

E mutatók alapján a gépértékesítés továbbra is növekvő tendenciát mutat, s a 2014-es évben, ezúttal is a fokozott géptámogatásnak köszönhetően a 2008-as, 2009-es év kiemelkedő gépeladási mutatóit új rekorddal sikerült túlszárnyalni.

3. ábra: Mezőgazdasági gépberuházások alakulása Magyarországon 1991-2014 között (millió EURO) (Magó 2013a)

Új EU tagállamok és a társult EU országok

Az Unió a társult országok számára is segítséget nyújt, a közös piachoz történő csatlakozás hatékony és eredményes megvalósulása céljából. Az EU-12-ek gazdái az adott országok csatlakozását megelőző és ezt követő néhány évben u.n. SAPARD program által biztosított támogatásból, illetve a strukturális alapok vidékfejlesztési programjaiból előcsatlakozási segítséghez juthattak hozzá. E támogatási intézkedések széleskörűek, és több területre vonatkozhattak: mezőgépvásárlás, termelés-technológia-, és a települési infrastruktúra fejlesztésének támogatásáig. A prioritások és a támogatási intézkedések alkalmazása az egyes országokban eltérő lehetett, de érintett országnak előnyére váltak. (Magó 2011)

Az újonnan csatlakozott, illetve jelenleg is csatlakozásra váró országok, mint pl. Horvátország és Szerbia IPARD „Instrument for Pre-Accession Rural Development – Európai Unió vidékfejlesztésre irányuló előcsatlakozási alapja” program keretein belül jutnak segítséghez az agrárágazatuk versenyképességének fokozására. A szerb mezőgazdaság számára 2014-2020 között mintegy 40 millió Euró lesz hozzáférhető. Ezen összeg jelentős része géptámogatás formájában valósulhat meg.

Horvátországban szintén az IPARD forrásból támogatott mezőgazdasági gébeszerzés a szerves- és műtrágya utánpótlás gépeit, a takarmányozás- és öntözés géprendszerét érinti. (Magó 2013b)

USA

Az Egyesült Államok napjainkban is ismert mezőgazdasági politikája 1930-as évekből, a nagy gazdasági válság idejéből eredeztethető. A válságra adott válasz az első olyan eszközrendszer volt, amely a termelői árakat és jövedelmeket támogatta. Évek során a támogatási intézkedések kiterjedtebbé váltak. Manapság a kiegyenlítő célú kifizetések játsszák a kulcsszerepet, amelyek a gazdák kompenzálására szolgálnak, abban az esetben, ha a terményeik árai nem érik el az előre definiált minimum árszintet.

A jelenlegi mezőgazdasági szabályzó rendszer a 2008-as „Food, Conservation and Energy Act”-on alapul, amely az úgynevezett 2008-2012-es Farm Bill. Tradicionálisan, a költségvetés kétharmada az élelmiszerprogramok részére, egyharmada pedig mezőgazdasági támogatásokra, a betakarítás biztosítására és környezetvédelmi intézkedésekre van előrelátva. A mezőgazdasági támogatás fő eleme a közvetlen kifizetés rendszere, amely a költségvetés legjelentősebb részét teszi ki. Ez további klasszikus jellegű eszközökkel egészül ki, mint az értékesítési hiteltámogatás, az anticiklikus támogatások, valamint az új „Average Crop Revenue Election” (ACRE) árbevétel biztosítási program.

A konvencionális ártámogatási rendszert gyakran kritizálják, amiért alacsony árak és jó terméseredmények esetében túl-, magas árak és alacsony hozamoknál pedig alulkompenzál. Ez által az ACRE nem csupán a terményárakat kíséri figyelemmel, hanem számításba veszi a termelési értéket, azaz az árszintet, a hozamokat és a minőséget is. A gazdák maguk dönthetik el melyik támogatási rendszer előnyeit kívánják élvezni, a konvencionális ártámogatási rendszerét vagy az ACRE-ét. A 2008-as Farm Bill szigorúan a környezetvédelemre, a megújuló energiákra és a biogazdálkodásra fókuszál, valamint újabban támogatási intézkedéseket lát elő a zöldségtermesztéshez kapcsolódóan is. (Rieger-Szőke 2009)

Annak ellenére, hogy az USA mezőgazdasági politikája számos, igen eltérő intézkedésből épül fel, a pénzügyi támogatás mértéke relatíve alacsony. A támogatások a mezőgazdasági jövedelmek csupán 7-8 %-át teszik ki. Összehasonlításképpen, ez az érték Japán és Dél-Korea esetében közel 50 %, az OECD és az EU átlag 22-25 % közötti, a listát pedig Svájc vezeti, az 55 %-os támogatási arányával. (OECD 2011)

BRIC országok

A következőkben a legjelentősebb feltörekvő országok példáján mutatjuk be a napjainkban alkalmazott agrárpolitikai eszközöket, illetve a piacsabályzás mértékét és technikáit.

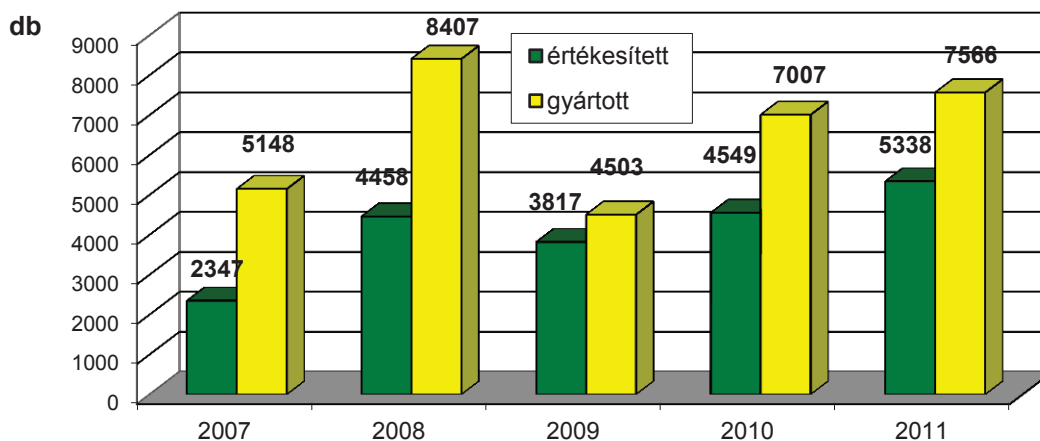
Brazília, illetve a többi MERCOSUR ország - Argentína, Uruguay, Paraguay, Venezuela, Bolívia

Brazília agrárpolitikája alapjaiban két pilléren nyugszik, amelyek két minisztériumhoz tartoznak. Egyik részről a Mezőgazdasági Minisztérium menedzseli a mezőgazdasági kereskedelmi szektort, főleg hitelkamat-támogatási programok által, így elősegítve a mezőgazdasági gépek vásárlását a meglévő igen magas kamatlábak mellett. A másik minisztérium a mezőgazdasági fejlesztésért felelős, a jelentős részben strukturálisan elmaradott térségben található családi gazdaságok igényeinek megfelelően. E farmok termékei számára árgaranciát biztosítanak, ezáltal is ösztönözve termelésük növelését. (Buzás 2002)

A kamat-támogatási programok kulcsfontosságúak a gépberuházásokat illetően. A régóta fennálló, a traktorok és egyéb mezőgazdasági gépek vásárlását finanszírozó „Moderfrota program” utódja a PSI (Programme for Sustainable Investments). E program keretében a gazdák mintegy 10 éves futamidejű és átlagosan 2,5 %-os kamatozású gépvásárlási hitelhez juthatnak. Természetesen e programban kizárólag a Braziliában gyártott traktorok beszerzése valósítható meg. E mellett támogatják a mezőgazdasági biztosításokat is. Az utóbbi években a támogatás feltételeként szerepel a környezetvédelem és a fenntarthatóság. A CO₂ kibocsátást mérséklő program 2010-ben valósult meg, amely például olyan mezőgazdasági tevékenységeket támogat, mint a degradált legelők, kaszálók újratelepítése. (OECD Report 2011)

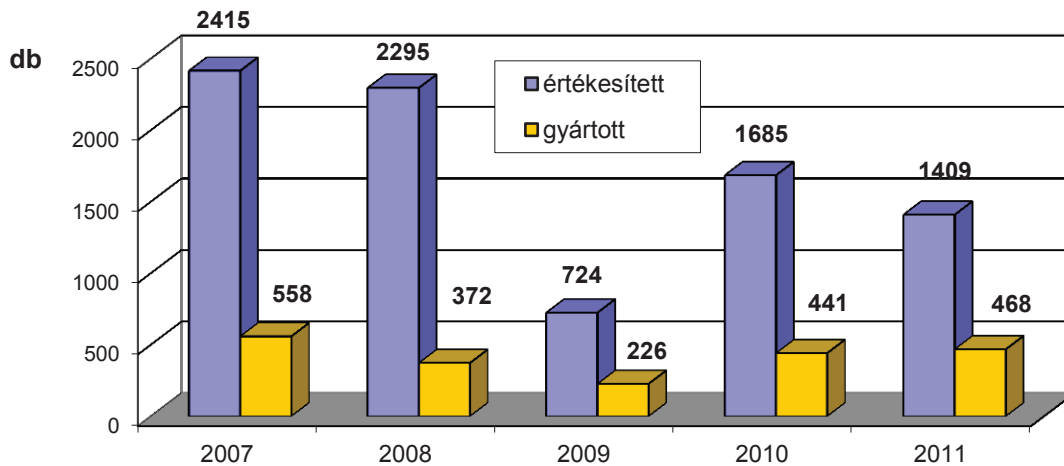
A mezőgazdasági gépek és berendezése importőrjeire kedvezőtlenül hat a kamattámogatási programokból történő kirekesztés és az egyéb kereskedelmi akadályok megléte. Az EU és a MERCOSUR országok közötti korábban megkötött kétoldalú szabadkereskedelmi megállapodás felbomlott, részben a mezőgazdasági termékek miatt. E mellett további protekcionista intézkedések figyelhetők meg, amelyek szintén akadályozzák a mezőgépiport bővülését. A 14 %-os vám az egyes államokban további addicionális díjakkal egészül ki, s így az import gépre kiszabható illeték akár az áru értékének 50 %-át is elérheti. (Wiesendorfer et al. 2012)

A brazil mezőgépipar exportorientáltságát igazolja a 4. ábra, amelyen megfigyelhető, hogy a Braziliában gyártott gabona-aratócséplők közel fele a külföldre készül.

4. ábra: Braziliában gyártott és értékesített gabona arató-cséplők darabszáma
(Forrás: Heimann 2012)

Ez a folyamat még kifejezőbb Brazília szomszédságában, Argentínában. Brazíliával ellentétben Argentína nem rendelkezik jelentős volumenű belföldi mezőgépgyártással. Itt a fő hangsúly a vetőgépekre helyeződik. Ötből négy betakarítógép importból származik, amely tény nem örvendetes a kormányzat számára. Más iparágakhoz hasonlóan, a mezőgépipari szektorhoz tartozó vállalatok is rákényszerülnek, hogy minden import Peso-hoz export Peso-t társítsanak. (5. ábra)

5. ábra: Argentínában gyártott és értékesített gabona arató-cséplők darabszáma
(Forrás: Heimann 2012)

Oroszország

Oroszországban az agrárpolitikát jellemző, közelmúltban végbement változások az ország Világkereskedelmi Szervezethez (WTO) történő csatlakozásának jegyében zajlottak. (Panykov 2007)

A 2012. augusztus 22-i taggá válást megelőző tárgyalássorozat során Oroszország számos engedményt tett a mezőgazdasági szektort érintően. A mezőgazdasági vámok átlagos értéke fokozatosan az EU által bevezetett szint alá csökkent. E lépés elsősorban az európai élelmiszerexportőrök előnyére vált, azonban a mezőgép-forgalmazók is élvezik ennek előnyét. Például a az Oroszországba irányuló német mezőgépexport 2007-2008-ban rekordot döntött 6-700 millió Eurós értékével, azonban a 2008-as válság hatásár ez lecsökkent 300 millió EURO alá. A helyzet javulását az is jelzi, hogy 2011-2012-re a Németország Oroszországba irányuló mezőgépexportja ismét elérte a válság előtti szintet, s további növekedés prognosztizálható.

Felmérések szerint a mezőgazdasági termékek esetében az oroszországi átlagos import vám, 15,6 %-ról, 11,3 %-ra mérséklődött. Oroszországnak szándékában áll elfogadni az európai állat- és növény-egészségügyi normákat is (Wagner 2012).

Hasonlóképpen a mezőgépeket érintő import vám mértéke is fokozatosan csökken 2013 és 2016 között, és értéke 0 és 7 % között várható. Ez igencsak jelentős és várva várt esemény, főleg a traktorok és a magajáró betakarítógépek esetében, amelyekre jelenleg 15 és 25 %-os import vám alkalmazása van érvényben. (Wiesendorfer et al. 2012)

India

Az indiai állam számára nagy kihívás a gyorsan növekvő népesség hosszú távú élelmiszerbiztonságának biztosítása, a fokozatosan csökkenő megművelhető földterület és vízbázis mellett. (Sinha et al. 2013)

A liberalizációs folyamatok ellenére, az indiai mezőgazdaság továbbra is erősen a kormányzat ellenőrzése, és felügyelete alatt van. A fő szabályzó elemek a termelési szerződések és engedélyek, kötelező felvásárlási- és értékesítési tranzakciók, valamint a kiviteli korlátozások. A gazdaságok ily módon pénzügyi támogatáshoz jutnak, garantált ár-biztosítása, műtrágya-, öntözési- illetve villamos energia-, valamint vetőmag-, növényvédőszer-támogatás útján. E mellett a betakarítás biztosítása, a hitelkamat, valamint a mezőgazdasági gépberuházás szintén támogatott. Év elején minden egyes szövetségi állam meghatározza az adott mezőgazdasági gép támogatásának mértékét. A kormányzat ösztönzi a mezőgazdasági gép- és eszköz-

társulások, valamint a mezőgazdasági kompetencia központok létrehozását, ezzel is elősegítve a korszerű géphasználat kialakulását és elterjedését.

Kína

A kínai kormány a mezőgazdaságot kimondottan azon ágazatok közé sorolja, amely az ország fejlődését elősegítheti. A több mint egymilliárd lakosú ország élelmiszerellátásának biztosítása az ország stabilitásának egyik fontos tényezője.

A mezőgazdaság gépesítési szintjét tekintve a jelenlegi, a tizenkettedik „öt éves terv” a talajművelő, a vető, és betakarítógépek esetében a jelenlegi 52 %-ról 60 %-ra történő növekedést irányoz elő. Ez által a gabonahozamok mintegy 10 %-kal növekedhetnek. Prioritást élvez a rizstermelés gépesítése, különösen Észak-kelet Kínában, a Jangce folyó középső és alsó szakasza mentén.

A kínai kormányzat stratégiai tanulmányában a mezőgazdasági gépestést elemző forgatókönyv szerint Kína a világ egyik meghatározó mezőgépgyártójává fog válni. Cél a mintegy 45 milliárd EURO-s teljes kibocsátás, valamint a jelenlegi megközelítőleg 2,5 milliárd EURO-s export (amely 2006 és 2012 között közel megháromszorozódott) ugrásszerű növelése és mintegy 9 milliárd EURO értékű export megvalósítása, amely az iparág értékesítéséből származó jövedelmének 20 %-át tenné ki. (Wiesendorfer et al. 2012)

Az importból származó gépek nem jogosultak támogatásra, amennyiben azok nem kínai gyártásúak, néhány kivételtől eltekintve. A „kínai gyártó” minősítést oly módon lehet elnyerni, ha helyi gyártó- vagy összeszerelő üzemmel rendelkezik a cég. A támogatható gépek listájára történő felkerülés nem függ az adott gép, illetve berendez belföldi eredetű részegységeinek arányától, sokkal inkább meghatározó a helyi hatóságok megítélése, és a piaci kereslet mértéke.

Következtetések

Az agrárágazat és annak szereplői jelentős mértékben ki vannak téve a társadalmi-gazdasági környezet hatásainak. A szabadpiaci kereskedelmi eszközök jellemezően nem nyújtanak kellő biztosítékot a társadalmi igazságosság megvalósítására. A gazdasági társaságok, és a mezőgazdasági vállalkozók profitszerzése mellett tekintettel kell lenni a lakosság egészséges, biztonságos élelmiszerellátására is, így kiemelten fontos és csak bizonyos mértékben liberalizálható az ágazat és a kapcsolódó inputok kereskedelmének szabályozása, felügyelete.

A bemutatottak jól szemléltetik, hogy a világkereskedelem meghatározó országai aktív agrárpolitikát gyakorolnak, valamint piacsabályozó eszközöket alkalmaznak, és bizonyos mértékű piacvédelemmel rendelkeznek, amint azt az EU és az USA, de fokozottabban a BRIC országok példáján megtapasztalhattuk.

Szemléltetésre került Magyarország esetében miként befolyásolja a mezőgép-beruházásokat a támogatási rendszer. Egy-egy időszakban az aktuális fejlesztési pályázati által generált beruházási intenzitás kétszer-háromszor nagyobb mértékű, mint a gazdálkodók által adott időszakban kizárólag önerőből képviselt beruházási hajlandóság. A technológiai fejlesztést és gépberuházást érintő ingadozások a szektor szereplői, jellemzően a beruházók és a gépforgalmazók számára kihívásokat jelentenek.

Megállapítható, hogy a nemzetközi kereskedelem liberalizációja elhúzódik. Nemzetközi tekintetben félmegoldásnak tűnik, bilaterális viszonylatban azonban kifejezetten előnyös, és számos esetben alkalmazzák, amikor egyes országok, illetve térségek kölcsönös előnyszerzés céljából, kétoldalú egyezmények által kereskedelmi akadályok lebontásával engedményeket biztosítanak egymásnak, kizárva ez által a harmadik fél érdekeinek érvényesítését. A közvéleményt több szempontból foglalkoztató, ratifikáció előtt álló EU-Kanada, illetve az előkészületben lévő EU-USA szabadkereskedelmi megállapodás is ezt példázza.

Források

- Buzás S.: (2002) Latin-Amerika az új évezred küszöbén. Magyar Tudomány 2002/7. p.863.-869.
- CEMA Statistic, CLIMMAR Press Conference. Agritechnica, Hanover, 2013. November 11.
- Daróczi M., Tóth R. (2011), Factors Affecting Hungarian Agricultural Production. Abstracts of the International Conference “Synergy and Technical Development in the Agricultural Engineering”, Gödöllő, Hungary, 9.-15. October 2011. p. 30.; Full Paper in CD Issue
- Heimann J. (edit.): (2012) *VDMA Erntemaschinenbericht 2012*
- KSH Mezőgazdasági statisztikai évkönyv 2013
- Magó L.: (2011) Agricultural Machine Distribution in the Hungary in Past Ten Years, *Agricultural Engineering Scientific Journal*, Belgrade-Zemun, Serbia, 36: (4) p. 77.-82.
- Magó L.: (2013a) Examination of the Agricultural Machine Distribution in Hungary, *Hungarian Agricultural Engineering, Periodical of the Committee of Agricultural Engineering of the Hungarian Academy of Sciences*, 25: (1) p. 9.-12.
- Magó L.: (2013b) Pregled tržišta poljoprivrednih mašina u Evropskoj Uniji i Mađarskoj, u periodu 2007-2013. godina - *Agricultural Machines Market in EU and Hungary in period 2007-2013, Journal of Scientific Society of Power Machines, Tractors and Maintenance “Tractors and Power Machines”*, Novi Sad, Serbia 18:(5) p. 48.-55.
- OECD Report on Agricultural Policy 2011
- Panykov V. S.: (2007) Szabadkereskedelem Oroszország és az EU között: érvek és ellenérvek. *Oroszország a világpolitikában*, 2007. évi I. szám, (Паньков, В.С. (2007): Свобода торговли между Россией и ЕС: за и против. Россия в глобальной политике, No.1.)
- Rieger L., Szőke Gy. (2009) Példa lehet-e a KAP számára az USA új agrártámogatási (árbevétel biztosítási) eszköze? LI. Georgikon Napok. Lokalizáció – Megoldás a fenntarthatóságra? Keszthely 2009. október 1–2. p. 784.-788.
- Sinha P., Bharti N., Takács I., Takács-György K. (2013): Have Trade Policy Reforms Improved Indo-Hungarian Trade? Some Evidence from Agriculture Sector. *ACTA Agronomica Óváriensis*, 55:(2) p. 61.-75.
- Vásáry M., Tóth B. J., Baranyai Zs., Takács I., Takács-György K. (2013): Macroeconomic Trends by the Use of Structural Funds. *Zarządzenie Publiczne: Naukowe Institutu Spraw Publicznych Uniwersytetu Jagiellonskiego* 24:(2) p. 491.-504.
- Wagner H. (2012) Az orosz WTO-tagság agrár-külkereskedelmi vonzata. *Agro Napló* 16: (9) p. 57.-58.
- Wiesendorfer G., Haus A., Heimann J., Häser D. (edit.): (2012) *VDMA Agricultural Machinery Report. 2012.*

Szerző:

Dr. MAGÓ László

adjunktus
Szent István Egyetem Gödöllő,
Gépészmérnöki Kar, Műszaki Menedzsment Intézet
2100 Gödöllő, Páter K. u. 1,
E-mail. Mago.Laszlo@gek.szie.hu

